

Kvinderne ikke tilbage for Mændene, men i mange Maader foran dem, med deres sikre Instinkt se de ofte, hvor Trangen er til Stede og hvor den ikke er til Stede, bedre end Mændene. Hvorfor vil det ærede Medlem da være med til at luffe dem ude af Hensyn til en Doktrin om, at man her vil slaar den første Nøle ind i den almindelige Valgret til Kommunalbestyrelsen og de politiske Valg. Det er jo slet ikke Tilfældet; det skal atter og atter siges, at naar dette Forslag dræbes, gjør man Sit til at holde Kvinderne ude fra en Virksomhed, hvortil de baade have Tilhøielighed, Gaver og Evner. Jeg føler ikke nogen Træng til at komme yderligere ind paa selve Forslaget, hvad der maaske ellers kunde være Grund til, efter den Sjæbne, som jeg i Henhold til den første Taler's Bemærkninger maa antage bliver Lovforslaget til Del, og jeg skal derfor afholde mig derfra.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Vi kunne vel Alle være enige om, at de Fattiges Kasse ikke har virket saa meget og saa frugtbar, som man havde tænkt sig, da den blev oprettet. Naar der nu derfor skulde søges indført en Reform af dem, maatte denne Reform vel være en saadan, at man kunde haabe, at Kasserne gennem den kunde faae en større Virksomhed og Betydning for de Trængende, end de hidtil have havt. Jeg tror imidlertid ikke, at den Grundseil, som klæber ved de Fattiges Kasser, nu i nogen Maade afhjælpes ved det Forslag, som her er stillet. Lovforslaget om de Fattiges Kasser indkom her i Landstinget for en Del Aar siden ved privat Initiativ. Det stod nærmest paa et kirkeligt Stade, idet Forslaget gik ud paa, at der skulde oprettes en Bestyrelse i hvert Sogn, der bestod af Sognepræsten og et Par Mænd af Menigheden, der skulde fordele, hvad der indkom i Kirkerne gennem Tavlerne eller Kirkebøgerne. Forslaget gik imidlertid ikke igjennem i denne Form. Det blev senere i dette eller det andet Thing forandret saaledes, som det nu ligger for. Den daværende Kultusminister gik ind paa det i den Skikkelse, endstjønt man vel kunde sige, at de Midler, som de Fattiges Kasser navnlig vare bestemte til at virke med, maatte siges at være kirkelige Midler, da de vare indkomne ved Gaver af Folk, der søgte Kirkerne. Loven havde imidlertid en Bestemmelse, som maatte siges at være god og betryggende nemlig den, at Kasserne ikke paa nogen Maade maatte blandes sammen med det offentlige Fattigvæsen, at Ingen, der henhørte under det offentlige Fattigvæsen,

maatte faae Hjælp af de Fattiges Kasse. Destoværrer er, saaledes som den sidste ærede Taler gjorde opmærksom paa, denne bestemte Afstilling mellem de Fattiges Kasse og det offentlige Fattigvæsen forsvunden ved Kommunalloven af 1867 — hvorved det er blevet Kommunalbestyrelserne tilladt, ganske vist med Amsraadenes og for Kjøbstædernes Vedkommende med Indenrigsministerens Samtykke, at give Bidrag til de Fattiges Kasse. Hvis disse Bidrag faktisk havde indskrænket sig til at være, om jeg saa maa sige, tilfældige, hvis man havde indskrænket sig til at give Bidrag af Kommunekasserne, naar der var særlige Nødstilstande til Stede, under særlige Forhold, naar der var Arbejdsløshed, naar Vinteren var meget haard o. s. v., vil jeg ikke sige, at der kunde siges Stort derimod. Men saaledes som Forholdet har begyndt at udvikle sig i den senere Tid, hvor Sogneraadene paa forskjellige Steder anse det for rigtigt — for derved ad indirekte Vej at lette Fattigbyrden — at hde betydelige, aarlige Tilskud til de Fattiges Kasse, bliver denne med Nødvendighed kun en særlig Del af Kommunekasserne. Alfurat den samme Betragtning, som den sidste ærede Taler gjorde gjældende lige overfor Fattigreglementerne fra Aarhundredets Begyndelse, at de slog den private Velgjørenhed ihjel, gjælder her; affurat det Samme er slet og vil sse med vore Dages Fattigtasser. Det kan ikke været Andet, end at den private Velgjørenhed, naar den ser, at det, den giver, er saa lidt, og at Kommunerne give i saa betydelig Mængde Aar for Aar, saa hellere lade være at give. Man siger: „Vi maa dog give vort Bidrag, og hvad vi have tilovers, maa vi hellere give ad privat Vej.“ Det er begyndt at blive Følgen og vil yderligere blive Følgen af, at de Fattiges Kasser blive ved at udvikle sig i den Retning, de have begyndt, som en særlig Afdeling af Kommunekasserne. Er det ikke muligt at komme tilbage derfra, tror jeg heller ikke paa, at de Fattiges Kasse har nogen virkelig Fremtid for sig. Hertil kommer en anden Grund, hvorfor de Fattiges Kasser ikke har kunnet faae den Betydning, man kunde ønske den. Det er Valgmaaden. Bestyrelsen af de Fattiges Kasse vælges jo igjennem den almindelige Valgret, i alt Fald saa vidt det kan ste, og de Mænd eller Kvinder, hvad det nu er, som kunde have Lyst, Raad og Hjerte til at give til de Fattige have ikke fjerneste Garanti for, at de faae Indflydelse paa Uddelingen af Gaverne. Og saa af den Grund er det ganske naturligt, at de oprette private Foreninger, hvor de virkelig kunne se, hvorledes